

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ

ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14

ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ

Αριθ. Έρωτ. Μουσ. III 34/1976

Α.
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968

ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

1-31/3/1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις)..... Κνωφουρείον...
(παλαιότερον ὄνομα :), Ἐπαρχίας
Νομοῦ Γρεβενῶν.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Δημήτριος
Νάσιος..... ἐπάγγελμα Διδάσκαλος.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Κνωφουρείον - Γρεβενῶν.....
- Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον..... 7.....
4 συλλογὴ αὐτῆ ἐγένετο ἀπὸ 1 ἕως 31 Μαρτίου 1970.
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Χαρίσιος..... Τζουβάρας.....

ἡλικία... 70..... γραμματικαὶ γνώσεις... αἰσθητικὴ, ὁμιλίαν, ἀριθμολογίαν.....
..... τόπος καταγωγῆς Κνωφουρείον.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΑΙΣΤΕΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ
β) ὁ ἐξετάσας Κωνσταντῖνος, ὁ δὲ Τζ...... Δ. Παναγιώτης..... Κνωφουρείον.....

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων ; Καὶρηχαι, χωρὶςσαι, Σερμαχαι.....

Ὑπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα ;

- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.
Ἡ. Σερμαχίαι, ἀνδρῶν, αἰ. φυσικῶν, ἀρσενικῶν.....

- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του ; Ο. αὐτὸς διατρεῖ. (μὴ. διατρεῖ). τὴν Σερμαχίαν
συγκεντρωμένην. ε. Ἡ. αἰ. δυνάμει. μετὰ τὸν ἀρσενικὸν αἰῶνα.

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ;

.. *βασίζονται... μὲ... πλε. γεωργίαν... καὶ... κτηνοτροφίαν... εὐχχαρῶς.*

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; ... *Ναί.*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

.. *δ. κ. ... δούλῳ... μισακατόρο... οὐκ... μοναστηρίου... ἀφ' ἑαυτοῦ.*

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημα-κατόροι κλπ.)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα ;)

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὰ θερίσματα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ἡμερομίσθιον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ;

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπῆγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; ... *Ναί... ἐσθ' ἡμερῶν... εἰς... ἄλλαν... εἰς... ἀνέριον... ἐρ-*

γαβία, ... ἀμὴν... ἐλπίσαν... οἱ... ἐξου... εἰς... ἀνέριον. (ΗΠΑ)

β) Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), παραματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ;

δ'. 1) Πῶς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ μὲ κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ...

...Ἐλπίσθητε... ἐν... κρίσει... καὶ... ἐν... (καὶ... μαρτυρίας)

2) Πότε έγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον
 σας ; ... ¹ἔρχα... ²γρῆς... ³μολύβδων... τὸ... 1952-53,

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται : τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας ; . . *Τὸ σιδηροῦν ἄροτρον χρησιμοποιοῦται*

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).
Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος ;

Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄρτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγένετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ ; ... *Εἰς τὴν ἐκκλησίαν* ... *Εἰς τὸν ὄχλον* ... *Εἰς τὸν λαόν* ...

...Κυτίσκον φέρεται εἰς ἀποκείνου εὐδαιμονίου... ἢ ἀφροσύνης
...καὶ ἐργασίαν Γαλατῶν (Βολος)...

Παραθέσσετε σχεδιαγράφημα (ή φωτογραφίαν) εκάστου τύπου σιδηρού άρότρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. λαβύ..... 4. ὄδους..... 7..... 10.....

2. $\frac{1}{2}$ 5. $\frac{1}{10}$ 8.

3. α_{sur} 6 9

2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) .. 1951-52 ..

3) Μηχανή θερισμού ... Δεν χρησιμοποιείται λόγω του ελαφρού εδάφους και των άγρων και ελλείψεως αλατών εδάφους. -

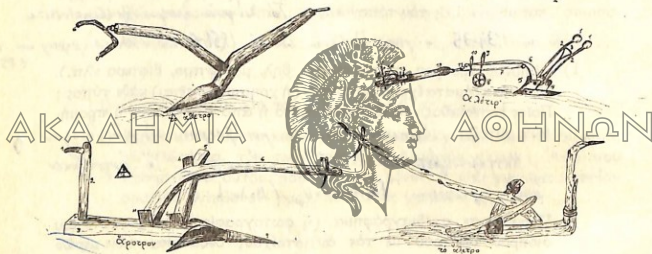
4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν).....

5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ *Χρησιμοποιεῖται ἀπὸ τοῦ 1955*.....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον

Ὁ ἴδιος εἰς γκαρφοί.....

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

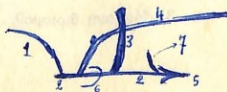

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. <i>μακτάνερι</i>	6. <i>σφαρόβελο</i> ^①	11.
2. <i>ἄζωγ</i>	7. <i>μωροεφῆνι</i>	12.
3. <i>εὐαῖον</i>	8.	13.
4. <i>εὐαῖον</i>	9.	14.
5. <i>ἑκίς</i>	10.	15.

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

① Τὸ σφαρόβελο ἐκέρπει τὰ χόρτα, ἐκείνασε πρὸς τὸν ὁρίζοντα καὶ ἐκέρπει τὸν χόνδρον τῶν βάλων.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμῳ).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφῶν; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφῆσατε ἢ φωτογραφῆσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

... Τὸ ὕνι... μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ἐκαστοῦ χωραφῶν

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; ... *κατά...* ... *ἦτο...*

ἀρίδιον... ἀρότρου... ἀρότρου...

- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου;

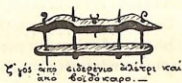
Κατασκευάσθη ἐκ ξύλου... ξυλίνου... ἀρότρου... ἀρίδιον...

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.).....

α) *Σκεπάρνι*, β) *αὐτομάτι*, γ) *αὐτομάτι*, δ) *αὐτομάτι* [αὐτομάτι], ε) *αὐτομάτι* (αὐτομάτι), ζ) *αὐτομάτι* (αὐτομάτι).....

- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος... *Μεχρι. τὸ 1915-20. Ἐχρησιμοποιῶνταν... μόνον βόες. Ἐξοτίαν ἐχρησιμοποιῶνταν (καὶ χρησιμοποιοῦνται) ἀλογεῖς, ἡμίονοι, ὄνοι.*
β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν; ... *Ἐχρησιμοποιῶντα... δύο ζῶα.*
- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός; *Ναί.*

Σχεδιάσατε την μορφήν του παλαιότερου και του σημερινού ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεῦλες, πιζεύ-
λια κλπ.). *μπανιέτα = τὸ π. τοῦ ζυγοῦ. ἀπὸ τὴν ἐλαστικὴν ἐξάρτησιν*

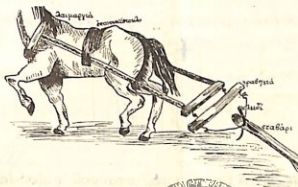
10) Σχεδιάσατε ιδιαίτέρως την μορφή των ζευλών του ζυγού εις τον τόπον σας.

11) Πώς λέγεται εις τον τόπον σας ο κρίκος εκ σιδήρου, ξύλου ή σχοινίου, ο οποίος τοποθετείται εις τον ζυγόν (πολλαχού : λούρα, κουλλούρι), προσδένεται δε εις αυτόν το άροτρον διά τo δργωμα ; (Σχεδιάσατε αυτόν).

12) Άπό πότε γίνεται το δργωμα δι' ενός ζώου ;

Πώς γίνεται ή ζευξίς του (τo ζέψιμον) εις το άροτρον ;

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
την ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ τὰ προσδεθῆναι
εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποιος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σημερινόν): 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγραῖ ἢ ἄλλος). 2) γυναῖκα 3) ὑπηρετῆς. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας

Luridas appwe i adras. Luridas appwe i p. adras
 f. Luridas appwe i adras.

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἡ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε,

[illegible]

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον. *Κρατῶν. καὶ λῖνα (ἀλγυ-
μουλφία) μί. χαλκῶδρα. πρεσῶταν. εἰς. λειπαρχίς. καὶ. τ. αἰμακαρία. βαλόν. καὶ
χαρμουρα. καὶ. ἐνόνων. αὐ. ἀλγερ. μί. τῶ. γκινέβη.*

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργανο· μὲ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζώων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

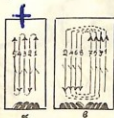
... Μς' εχόντ' ἡ δυν' ἔδωκεν θαλασσόπερα, καὶ μετὰ ταῦτα τοῦ θούλου,
ἐν τῇ δὲ δύναισι... ἐστὶν χαλινό... καὶ ἐστὶν τῶν ἀρόφων...

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλάκας (αὐλακίες) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

..Τὸ... ὄργωμα... ἐγίνετο... (καὶ... ἐφαπτομένη... νὰ γίνεται)... συνήθως
κατ'... εὐθείαν... γραμμὴν... ..

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

Μερικὰ... εὐθείαν... χωράφια... ὀργώνονται... περιφερειακῶς... ..

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὰς ἢ σποριάς, ντάμις, στασιές, μεσοδιάδες κ.λ.π.) ;

...Ὡς... καὶ... τὸ... ὄργωμα... ἐγίνετο (καὶ... γίνεται)... εἰς... λωρίδας,
... μεσοδιάδας... ..

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά) ; με αὐλακίαν ; ... Καὶ... ..

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον ; ... Ὡς... δὲν... σκαπάνη... τὰ... ἀροτριά, δὲν... γινώσκω... ..

τὰ δένδρα, εἰς... ρεματίες, ... χρεώματα... διὰ... τὰ... κάρτα... βλαπτομένην... ..

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

..Τὸ... ὄργωμα... ἐγίνετο... (καὶ... γίνεται)... πλαγίως... εἰς... βάθος 0,25...
... 0,30... ..

.....

Διὰ τὴν σπορὴν δριμυτοῦσθαι. Πᾶσι ἀρκούντως ἐκείντοις /

[illegible]

архива... то... датира... елијина... сиво-лирн...

Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Απαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Διὰ τὸ φῦτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἄνωτέρῳ)

περίοδα, κατά χρονίον το ΜΑΡΤΙΟΝ. —

νάπανσιν, διὰ νά σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν....

.....

[illegible]

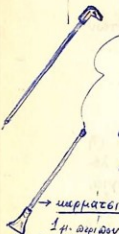
βανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ;

... τῶν ἐκείνων ...

τὴν ἀροτρίασιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

τὴν ἀροτρίασιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χω-

βουκέντρα: ἀποτελεῖται ἀπὸ ἑλαφρῶ ἴδιο ὀύλο μήκους 3 μ., στὸ ἓν ἄκρο τοῦ ὀυλοῦ ἐκτενέωνται τὸ μακρὶ καὶ στὸ ἄλλο μικρὰ σιδερένια ὄν τσιγμέλι. —

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλειψοειδῇ σιδηρᾶν ράβδον, ἣ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἓν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ;

Ἐμαδαρίζονταν. (καὶ . μαδαρίζονται) . με' . τὰ . ἀξυάλη . ἔλλειψοειδῇ σιδερά . ράβδω . τοῦ σιδηρῆς . ἐν τῷ ἄκρῳ τῆς βουκέντρας . (γιν' ἄρρηκτα με' ὀύλου) . ἢ ὅσα . μαρμαδάττει . (= μαρματίζει) . (γιν' ἄρρηκτα με' ὀύλου) .

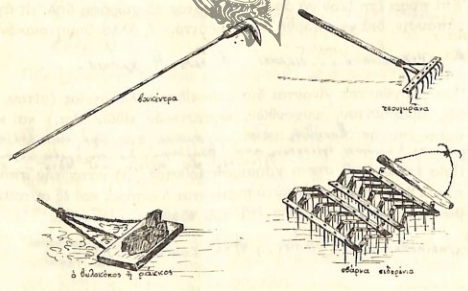
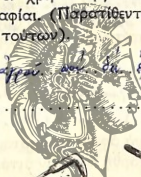
→ μαρματίζει (2) ^{1 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{2 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{3 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{4 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{5 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{6 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{7 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{8 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{9 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{10 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{11 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{12 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{13 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{14 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{15 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{16 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{17 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{18 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{19 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{20 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{21 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{22 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{23 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{24 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{25 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{26 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{27 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{28 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{29 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{30 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{31 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{32 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{33 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{34 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{35 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{36 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{37 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{38 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{39 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{40 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{41 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{42 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{43 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{44 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{45 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{46 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{47 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{48 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{49 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{50 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{51 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{52 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{53 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{54 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{55 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{56 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{57 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{58 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{59 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{60 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{61 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{62 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{63 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{64 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{65 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{66 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{67 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{68 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{69 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{70 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{71 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{72 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{73 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{74 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{75 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{76 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{77 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{78 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{79 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{80 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{81 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{82 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{83 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{84 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{85 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{86 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{87 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{88 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{89 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{90 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{91 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{92 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{93 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{94 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{95 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{96 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{97 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{98 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{99 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου} ^{100 μ. ἀγρίων, ὅταν γιν' ἄρρηκτα τοῦ ὀύλου}

Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα);

Ἐνδεύονται ἑλκύνισμα . με' . ἑλκύνισμα . σιδερένιου . ὅ . ὅ . ματὰ ἑλκύνισμα .

Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδας, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνη εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφῇ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματα τινῶν ἐκ τούτων).

ἌΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμός, ἡ τσάπκα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

7. διελέλι χρησιμοποιείται

ἐν τῇ ἀποψίμῳ τῶν ἀμειβιῶν καὶ κήρυκιν

KALGALAS

Ταβάνι! χρυσίμα -

... мысли бы смыслимо этим

३०५३७

τσαθια χρυσινο-

ἀλλήλων, ἐν ἑαλίθῳ
κατασκευαίων.

- 6) Ποία πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγὰν) εἰς τὸ ὄργανον καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι πού ἐκτελοῦν

Η γυναικα του β. του βασιλ. 14-15 χρον. κακουχου βοδαι. οι βοδαι
παρουν. εφορ. και των τετρα. και βαλουν εις διαδου, φελιζου. τα. τα. τα. βαλουν
ρι τα τεσσαρι ματινα μερος του χωρου. και ειναι εως το αλφειο.

- 7) Ποία χωράφια εκκαλιεργούνται (ή εκκαλιέρονται) διά την σποράν όσπρίων. Πώς έγινον· ή σπορά καί ή εκκαλιέργεια έκάστου είδους. *Π. Αρβανιτιά. Η όσπρις των εχθρών υλάνων ειναι ερμη*

Φυλάκια: Ημέρα - 2, ομαδική και το βράδυ από 15 άτομα ομιλητές και από 10 άτομα ταύρους φυλάκων. 4-5 ώρες.

Κουριά: Ψωρίζονται δάμα τα φυλάκια από 30 άτομα, γυμνάσιο 2-3 κουριά. —

Οι βούτες: και τα μπαζιλικά σφάζονται. —

- 8) Ποία χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφᾶς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

Με τριάντ' αλληλεγγύηται... ομοϊσότης... καρδιά:.....

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἡ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμη-
λων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιεὶς (βραγιεῖς)
καὶ ἄλλως. Πρὸ τοῦ 1920 . . . Μετά τὴν ἐξαγωγήν . . . ἀπὸ τοῦ 1920 . . .

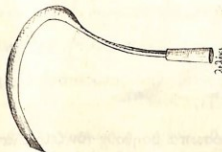
καὶ ἄλλως. Πρὸ τοῦ 1920... Μετὰ τὴν ἔργωσιν τοῦ διδύμου ἔπαιον
ἀλλοδαποὶ καὶ ἀπὸ 50 ἐκατοστῶν τοῦ μέσου ἑσόδου... 2-3 μηνῶν πείνης.
Σήμερα μετὰ ὄργωσιν καὶ διδύμου μόνον ἀλλοδαποὶ καὶ 20 ἐκατ. καὶ ἑλπίσαντες τυχόν

Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ.

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)
 ἔθερίζονταν... μὲ... λεπίδα... καὶ... μὲ... ὀδοντωτά... δρεπάνι...

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφορῶν εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσης) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα).....

ἔθερίζονταν (καὶ θερίζονταν)

μοσίδα (= μόδα)

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....
 ἢ... λεπίδα... μοσίδα... ὄμαλη... (καὶ εἴκη)...

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....

εἶναι... ὁμοία... μὲ... τὴν... ἀνωκείμεν... εἰμαυρομένην... ἐμνήσαν (καὶ γίνεται)

ἀπὸ ἑνὸς κομμάτι... ἡ δὲ μήτρα... καὶ... ἑνὸς μικροῦ δούλου... ἐκτερωμένο καὶ ἀπὸ τοῦ κομμάτι... καὶ εἰς ἑξῆς 60 ὀρίων ἐκτοσά... ἐπὶ τὴν ἑξῆς...

Ὁ σιδηρένιος σκελετὸς ἐλεγχόταν λεπίδα

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) *Τῷ Διτριπτικῷ... ἐργαλεῖον... κατασκευάζει... διδραχμαί.*

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *Παλαιότερον... καὶ... χεῖρι... τοῦ 1920-25... ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ὁ ἀγρικός... τῶν χεῖρων... ἐντὶ... ρόβης... διδραχμα... ἀγρική.*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *Παλαιότερον... ἐθερίζοντο... ἐν... ὕψος... 15 ἀγρικών... ἐκαστῶν μέσων... Σήμερον... (τοῦ... χεῖρι... ἐν... ὕψος... τὰ δημητριακὰ... ρίπονται... φησὶ)... θερίζονται ἐν... ὕψος 80 ἕως 40 ἐκαστῶν.*

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *ἔμεναν... ἀπομακρύνονται...*

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστάς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιά), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξίες, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; *Οἱ... ἴδιοι... οἱ... ἀγρικοί... ἀποθέτουν... καὶ... ἀποδέχονται... ἐν... ἴδαφος... τὰ... δράγματα...*

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *Τὰ... δράγματα... ἐποθετεύονται... ἀλλὰ... μαζί... (τὰ... ἐν... τέσσαρα) ἰωάννη... ἐν... ἴδαφος... μετὰ... τὰ... σταχνα... ἐν... ἴδα... διεκτείνονται...*

5) Πῶς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές.

3-4 δράγματα 1 ἀγκυλιό
3-5 ἀγκυλιές 1 δερμάτι. —

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποῖοι θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ;

Θερίζουν . . . ἄνδρες . . . καὶ . . . γυναῖκες
ἐπαγγελματίαι . . . δερματίαι . . . δέν . . . ἔρχονται . . . εἰς . . . ἔρχονται . . .
αὐτοῦ . . . ἀπὸ . . . πόλεως

2) Πῶς ἡμεῖβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποῖα ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν)

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

Ἐφερομένων . . . εἰς . . . ἀριστερὰ . . . χεῖρα . . . γὰρ . . . ἀποφύλαξιν
τὴν . . . θαλαμαρίαν

κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς ἡμέρας . . . τοῦ διεισθεῖν . . . δὲν . . . ἐξέρχεται . . . εἰς τὴν . . .

μέση των

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ οεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

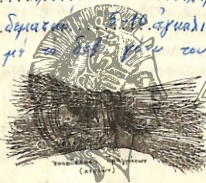
Ο ἴδιος... δ... ἀκριβῶς... ἐδένε... κα... ἀκαχία.....

Ἐωρην... 5... 10... ἀγκαλιές... καί... τίς... ἐδένε... με... μονοει-
μένα... ἀκαχία... ἀρίστα... κἀνόντες... ἐν... δεμάτι... ..

Διὰ... τὸ... δέμα... ἐχρησιμοποιοῦτο... ἐργαλεῖον... πόν... λυφάν
« μλιτενίμοκ... »... δὴ... 20... ἐν... κα... με... με... χερσὶν.

Ο ἀκριβῶς... ἀκαχία... ἀκαχία... κα... τὸ... ἀκαχία... τὸ... ἀκαχία... κα...
ἐκαστὸν... ἐκαστὸν... ἐκαστὸν... ἐκαστὸν... ἐκαστὸν... ἐκαστὸν... ἐκαστὸν...
τὸ δεμάτιον, ἐκαστὸν... μὲ... κα... κα... κα... κα... κα... κα... κα...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

Ἦσαν... κα... δεμάτια... εὐπορευόμενα... κα... χωράφι... ἀνά... 6... (δεμάτια)
ἀποσπῶσαι... φορτία... ἐν... (φύλα)... ἀποκατερίνου... κα... κα... μεταφέρων.
ἀπὸ... ἐν... ἀλάτι... Σιγήδω... ὅμοι... εὐκρινῶν... κα... δεμάτια
εἰς ὠρισμένο μέρος... τοῦ... ἀγροῦ... κα... ἐτοποθετοῦντο... κα... κα... κα...
κα... ἀλάτι... ἀλάτι... ἀλάτι... ἀλάτι... ἀλάτι... ἀλάτι... ἀλάτι...
ἐκαστὸν... ἐκαστὸν... ἐκαστὸν... ἐκαστὸν... ἐκαστὸν... ἐκαστὸν... ἐκαστὸν...
ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ; Οἱ ἀπογορευτικὰ δὲν ἐνδεδειγμένα χρονία
πάντως ὅμοι... βελανιδιά... 16...
κα... ἀλάτι... ἀλάτι... ἀλάτι... ἀλάτι... ἀλάτι... ἀλάτι... ἀλάτι...

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

Ἐξινύσαν... ἀπρὶς τοῦ... φθινοπώρου.

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τοῦ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν.....

Ἡ... ἐξαγωγή... αὖ... ἀσκήσας... ἐγινόταν (καὶ... γίνεται)...

μετὰ... διπλῆς...

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνθίετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν ναι, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....

Ναί... Ἐκαλλιεργεῖται... ἀπρὸς ἄλλα...

Ἄρρουν τὸ χωράφι... ἔφαγαν... καὶ ἔδωκαν τὸ τριφύλλι κατὰ τὴν ἡμέραν.

Τὸ ἔμοχον (καὶ μόνον) μετὰ... μωσίδας, τὸ ἄφινον... ἀφαιρέσας αὐτὸ χωράφι

νὰ ξηρανθῇ... μετὰ... ξηρανθέντα... ἡλίαν, τὸ ἔδωκαν... μωσίδας καὶ τὸ

μετέθεσαν εἰς ἀποθήκας ἀπὸς σὺλκι.

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.). Ὁ... βλαστῶν... ἐδερνίσαν... τὴν... Μαίωνα... μετὰ μωσίδας.

ἢ μετὰ λελεῖας.

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐκρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) ... Τὰ... χόρτο... ἐδραιώνουν... (μον... ἐδραιώνουν)
 μέ... τῶν... ἀπρόσβλητα... τοῦ... ἡδύμε... αἰ... 2-3 ἡμέρες...
 Γὰρ τὸ... γυμνάσιον... τοῦ... χόρτου... ἐχρησιμοποιοῦσαν... τοῦ... Συμεῶν

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δεματίων πρὸς ἀλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Τὰ δεμάτια... ἀφαιρῶν... ἀφαινεύοντες... εἰς... χωράφι... μου... ἀφ' ὧν μεταφέρονται... εἰς... ἀλῶνι... αἰ... ὕδαν... εἰς... ἀμυγ. τοῦ... χωρ. τοῦ
 "Ἐξω... ἀπὸ... μὰ... ἀπὸ... ὅταν... μὲν... ἀλῶνι... ..

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως;

Ο τόπος... αἰ... τοποθετοῦνται... το... δεμάτια... λέγεται... δεμωνιά.
 Η τοποθέτησις γίνεται... α) εἰς... εἰς... β) εἰς... δεμωνιά... μέ... τὰ... ἀμυγ. πρὸς τὸ... δαυτεῖν... τοῦ... αἰ...

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι;

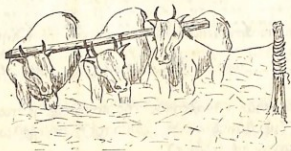
Ὁ... ἀμυγ. ἀνέκαθεν... εἰς... αἰ... μὲν... ἐξήνοσαν... εἰς... χωρίον... τοῦ... καρποῦ... ἀπὸ... τὰ... ἄχυρα... ..

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμού, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; ... Τὸ... ἀλώνι... κατασκευάζετο... εἰς... ἀμυγ. τοῦ... χωρίου... ὅταν... εἰς... μὰ... γυμνάσιον... εἰς... τοῦ... ἀπὸ... ..

ἀμυγ. τοῦ... χωρίου... ὅταν... εἰς... μὰ... γυμνάσιον... εἰς... τοῦ... ἀπὸ... ..

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἷονδήποτε ἄλλον.

Ἦλθαν οὖν ὅρῳτα γὰρ δερμάτια βαρυντὰ στον ἐπένεφερα (ἐάλωνόσκειν ἐν αἰνῷ τοῦ ἀλωνιοῦ) καὶ μετὰ ἄλλα δερμάτια· γύρουν γύρουν· μετὰ· οὐκ ἔχουν· ὅπως τῶν ἐπένεφερα καὶ τὸ δέξιμόν αὐτῶν εἰς τὸ ἐπὶ πᾶσι μέρει· ἔτσι ἐκέρχισεν τὸ ἀλῶνι· ἔλυνον ὑστερὰ τὰ δερμάτια καὶ μετὰ τὸ διερῶνι τὰ ἀλῶντα ἐν ἀλῶνι.

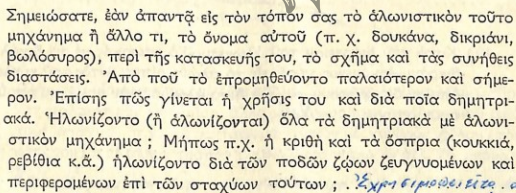
11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλῶνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοπο-
ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλῶνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλῶ-
νιοῦ ἑλῶνος στῦλος, ὑψους δύο μέτρων (καλούμενος στηγηρός,
στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου εξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τὰ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἐρχωνται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἀλωνιοῦ ἐποθετεῖται ἑνὶ καύκῳ ξύλινον στυλόν, τὸν
ἐπένεφερα· καὶ τῶν ἐπένεφερα... ἔδωκαν... τὰ ἐχονί... ὡς ἐκέρχισεν
τὰ στάχυα, καὶ ὡς ἔτσι... ἀντιφρόντων... μνηστικῶς ἐν ἀλῶνι
ἕως δὲ ἐκέρχισεν τὸ ἐχονί γύρω ἐν ἐπένεφερα. Τότε ἐγύρισεν τὰ στάχυα
ὡς ἐν ἀντιφρόντι διεδυνόσιν καὶ τὸ ἐχονί διεκέρχισεν, μετὰ αὐτὸ συνέχισεν
τὴν περιφορὰν β)

Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινί ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μετὰ τὰ ζῶα; (Εἷς τινος τόπους δένεται τὸ σχοινί εἰς θηλειάς,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλῶνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειὰς περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

γ) Που ἄντι τοῦ ἁλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἁλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχιδίων σκληροῦ λίθου ἐξαρτάται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἁλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἁλωνισμόν των.

περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων ; Ἐχρησιμοποιεῖται ἀλυσισμὸν
μηχανημάτων, ἀλλ' ἀπόταν... το δομάκι... ὅριον... ἐπὶ... ἔχρη...
εἰσιν... το δομάκι... ματταμένα... εἰσιν... τεχνίτες...
ἐν Βλαχορηνίᾳ. (Μηλὶς Μετόχου). Διατάσσεται αὐτὸ ἵπτα. 17. ἔσθ' ὁ βρ.
Τὸ δομάκι... τὰ ἔδωκεν αὐτῶν... 18. ὁ βρ. αὐτὸν...
ἔδωκεν αὐτῶν... ἀνέβαινε... ἀλυσισμὸν... ἀλλ' ἔδωκεν
ἐν... γὰρ... τὸ δομάκι... ἐν...
αὐτὸ τὸ αὐτὸ, ἀλλὰ μετὰ τῆς — 21 — δόμα, μετὰ τὸ μετρίρι, ὥστε τὰ
ἔχρη... εἶναι... καὶ...
Μετὰ τὸ δομάκι, ἀλυσισμὸν... ὅλα τὰ...
δομάκι, τὸ ἐχρησιμοποιοῦσαν... ὅλα τὰ...

είχαν ωστόσο, κροτάρια, ωστόσο, ἑχρησιμοποίησαν ἐν ἁλωνισμῷ τὰ ζῶα.

8) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἁλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ νὰ ἐπαναληφθῇ τὴν ἐπομένην. ;

α) ἁλωνισμός... ἀρχίζει... πρὸς τὴν ἀνατολήν... τοῦ ἡλίου... καὶ... ἐπικρατεῖ... κατὰ τὴν 8-3 τοῦ ἀφῆμερος.

12) Ποῖα ἄλλα ἁλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπιμήκης ξύλον, τὸ ὅποσον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δοκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): ἑχρησιμοποίησαν τὰ ἑξῆς:

α) Τὸ δοκράνι

β) ἡ ξουμυρῖνα

γ) Τὸ μαρπολόν

δ) Τὸ ξυλοφτυκρό

ΔΟΚΡΑΝΙΑ

ΔΟΚΡΑΝΙΑ

13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἁλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἁλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποσον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἁλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπους στάχες ; ... Ναι.

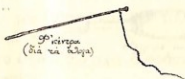
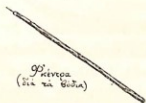
14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἁλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ της ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπετε κατωτέρω εἰκόνα). Ναι...

Γιὰ τὰ βοδια ἑχρησιμοποιεῖτο ἡ βουκέντρα, ξύλο ἴσια, ἑλαφρὸν, 1,5 μ. ὡς ἐν μέντρῳ ἐκὼς ἀπὸ τοῦ αἵματος.

Γιὰ τὰ ἄλλα ἑχρησιμοποιεῖτο ἡ μακροτέρα, ἡ βουκέντρα, μήκους 1 μ. με λουρὶ ἢ αἰκινὶ διπλῶς ἐκὼς ἀπὸ τοῦ αἵματος.

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

ἤλωνίζονταν μία σφῶνεια τῆν ἡμέραν ἄφ' 80-100 δεκάτια.

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθῶν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

ἔλεγονταν λυμνί.

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουσι : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μετὰ ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. πομπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνιστοὶ καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχαν βοδία ἢ αἰαλα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν

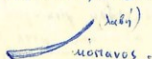
ἤλωνίζε... ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μετὰ τὰ ζῶα του

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μετὰ ζῶα καὶ μετὰ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μετὰ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μετὰ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Ναί... ἔχρησιμοποιοῦντο τὰ κοπάνια μετὰ ξύλον κατεσκευαστόν.

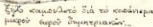
- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

ἔλεγονταν κοπάνια κατεσκευάζονταν ἀφ' ξύλου ἰστιαῆς ἢ ὀξυῆς ἢ ἀλκάνου. εἶχε μῆκος 1 μ. πᾶχος 0.15 μ. μακροτά, ἀλλὰ ἐπὶ λαβὴ ἐστίν.

(π.χ. φακίης, ρεβιθιδιών κλπ.). *Εννοεῖται . . . καὶ ὁ ἀνὴρ . . . καὶ ὁ ἀνὴρ ἀνὴρ*

молит, та гласно, ама не мај рид рипу доде што ситаме,

Могли... ахажури... Енотропидий... Ен... Лаурхан...

Ἐπομένως ἀλλὰ ἐν ἑαυτοῖς. Ἐπομένως μὴ-μὴ χερσὶ,
ἀλλὰ ἑαυτοῖς τὰ σάχηα μὴ τὸν ²⁴παρὰ, ἀλλὰ μὴ τὰ ἀχρὰ
μὴ ποσὶν τὰ σάχηα μὴ τὰ ἀχρὰ ἀχρὰ ἀχρὰ - "Νοτίρ"

ἔδωκαν τὰ στήθια μὴ τῶν παρῶν, ἀλλ' ὡς καὶ τὰ ἄλλα
μὴ πωλύνειν τὰ στήθια μέχρι τῶν ἀχρωασιῶν - "Votira

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχυῶν ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

ἔδωκεν τὰ συνέβηκα μετὰ τὸν μυστικόν ἢ τὸν καύκον
ἢ τὸν ἐκρηκτικόν.

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῶων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

Ναῖ· ἐπεροῦδουσαν· διαφρα· τραφούδα, δας· ἐνέδμουντα· αἰ
τα· ἀντηφρία, τῶν· χορῶν· ἀνῆρη· καὶ· ἐλεχάδιστι· τραφούδα
ἐπεροῦδουσαν·

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγένετο χρήσις ἀλυσιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.

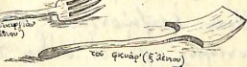
Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) *ἔχεται κοινόχρηστο το σκεύος*

ΑΔΑΦ 22/12/1955. Δι' αὐτὴν ἐμφανισθῆναι φρεσὶς καὶ ἰσχυρὰ ἀνὰ τὴν
 Θεοδότου ἢ Θεοφάνους, πού ερχοῦνται πρὸς ἀδελφισμό. —
 β'. Δίχτυρα

β'. Δίχνησμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα· (ἐν Αἰτωλίᾳ· λειῶμα, ἐν Κρήτῃ· μάλαμα). Με ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα· πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην· θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον· δικριάνι, ἀλλαχοῦ· δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.

Τὰ ἀκραιφνή σταχυ ἐλέγονταν λαμπρὰ - τὰ λεῖψα
ἐκτρέφονταν, π. π. φουρνιστά, π. παρθεῖ, τὸ βελότρυφο, κτλ π. τὸ βυῖον
ὁ δὲ ὄρος γῆρας, κτλ. ἐκένεφετο.

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Ο... εὐρας... εἶχε... ἐχθρὰ... ἐκφορμυλὰ... Ἐσάνκ... ὅσο! εὐρα!
δέν... ἐκαρφώνεται... ζιῶρεται.....

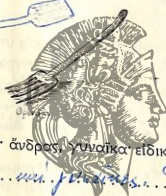
2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

Τὸ... ἀνέμισμα... γινώσκων... μετὰ...

α) τὸ παρασείει...

β) τὸ ζυλόφτυον

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

3) Ποῖος λιχνῶ (ἀνέμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

Λιχνιστὴς... ἄνδρες... γυναῖκες... δέν... ἐκφορμυλὰ... ἐκδομὸς
λιχνιστὴς.....

4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινες τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δευτέρον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σίτος κλπ ;

Τὰ χονδρὰ... ἀπὸ... σταχὺα... λεγόμενα... ἐκδομὸς... ὅσο...

εὐρας... ἀποχωρίζεται... ἀπὸ... τὰ ἐκδομὸς... μετὰ τὸ παρασείει...

ὅταν... ἐκδομὸς... ἀπὸ... ἐκδομὸς... γινώσκων... δέν... ἐκδομὸς
ἐκδομὸς... μετὰ τὸ ἀλώνισμα... ζιῶρεται.....

5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα)* διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο .. Η... ῥιζοῦς... ῥιζοῦς... ῥιζοῦς... ῥιζοῦς... ῥιζοῦς... ῥιζοῦς...

... ῥιζοῦς... ῥιζοῦς... ῥιζοῦς... ῥιζοῦς... ῥιζοῦς... ῥιζοῦς...

... ῥιζοῦς... ῥιζοῦς... ῥιζοῦς... ῥιζοῦς... ῥιζοῦς... ῥιζοῦς...

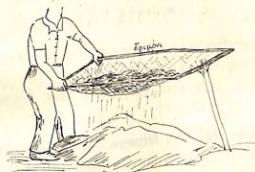
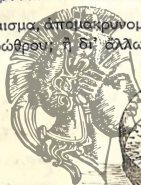
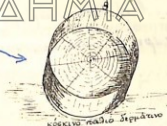
6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρίσθουν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

... ῥιζοῦς... ῥιζοῦς... ῥιζοῦς... ῥιζοῦς... ῥιζοῦς... ῥιζοῦς...

... ῥιζοῦς... ῥιζοῦς... ῥιζοῦς... ῥιζοῦς... ῥιζοῦς... ῥιζοῦς...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

νων με ὅπως διαφόρων μεγεθῶν π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους : βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

δεσμὸν

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) *Η. Διαλεγγ. φ. ν. κ. κ. (μικτὰ*

τὸ ἀνέμιον). ... *φίε... ἐκράδα...* ...
Η Διαλεγγ... ἐκράδα... ἐκράδα... φίε... τὸ... δεσμὸν? ἐκράδα... τὸ
δεσμὸν ἐκ... ἐκράδα... τὸ ἐκράδα... φίε... ἐκράδα... ἐκράδα...
Τὸ μαδρὸ... ἐκράδα... ἐκράδα... φίε... τὸ... δεσμὸν... ἐκράδα... τὸ... ἐκράδα...
ὡς τὰ ἐκράδα... Τ. κ. κ. ... ἐκράδα... ἐκράδα... ἐκράδα... ἐκράδα...

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται ; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

φίε... τὸ... ἐκράδα... ἐκράδα... ἐκράδα... ἐκράδα...
ἐκράδα... φίε... τὸ... ἐκράδα... ἐκράδα... ἐκράδα...
ἐκράδα... τὸ... ἐκράδα... ἐκράδα... ἐκράδα...
ἐκράδα... τὸ... ἐκράδα... ἐκράδα... ἐκράδα...

- 8) Ἀλλὰ ἔθιμι μὲν προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

Καδὰ... τὸ... ἐκράδα... ἐκράδα... ἐκράδα...
Καδὰ... τὸ... ἐκράδα... ἐκράδα... ἐκράδα...
Καδὰ... τὸ... ἐκράδα... ἐκράδα... ἐκράδα...

- γ'.1) Ποῖαι ὀφειλὰὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἄλωνι ; π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἄλωνι ; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἵπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; ..Τὸ... ἀγχο... ἀφαιρμένοιαν..
 εἶν... ἀχυρῶνα.....

5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ;...

ἢ... διαλογῇ... τοῦ... εὐάραν... ἐγινόταν... (καὶ... γίνεται)... μετὰ... τοῦ
 ἀλώνισμα.....

6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ..

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

..Τὸ... ἀνάμμα... τοῦ... φωτιᾶς... γίνεται... εἰς... ἑσπεριές
 τοῦ ἔτους.....

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; ..Τὸ... ἑσπεριές
 τοῦ... ἑσπεριᾶς... μετὰ... τοῦ... δειπνῶ... ἀναθῶν... ἀνάθῶν... φωτιᾶς
 εἰς... ἐφ' ὧρα... τοῦ... χωριού, ἔσπερ... ὅ... τοῦ... τοῦ... ἀλώνισμα...

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

... ἔτι φανό... καίονται... κυρίως... μέτρα, ...
... αἰριοί... τροχοί... ἀνταμικτόν, τραπέζερ... κλπ...
... κλπ... ἐκφρασιὰ... Πρωτομαγιάς...

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ 'Ιούδα' (περιγράψατε λεπτομερῶς)

... Ἰ.Ο.χ.ι.

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας

Τὸ ἔθιμον τῆς Τυρινῆς... ἀκαδημία... Ἀθήνην
... ἀνὰ τὸν φανό... ἔτι... ἔθιμον... ἐπὶ πάντα τοὺς
μετέχοντα... αἱ... γιττονες... αἱ... αἱ... χαρμενὲς... γυμνα... ἐπὶ... φανό...
Συνήθως τὰ... μαρναβὰλιν... ἀνὰ τὸν... το... τραπέζερ... καὶ... το... χαρὰ... ἔθιμο
λουδοῦν καὶ... ἄλλοι... κυρίως... νύκτι... καὶ... νέες... χορεύουσιν... ἐκφρασιὰ
καὶ... ἡλικιωμένοι...

Ἐν τῷ τραφεδοῦν καὶ χορεύουσιν, οἰνοῦν καὶ κρασί.
 Κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ γλέντιου ἔρχονται διάφοροι σωρτές
 ὡς οἱ αἱ ἄλλες γειτονιὲς γιὰ νὰ ἴδωσιν τὸ φανό καὶ τὸ γλέντι.
 Τὸ γλέντι γύρω εἰς τὸ φανό κρατεῖται ὡς τὰ μεσάνυχτα,
 ὥστε διαφέρονται οἱ σωρτές, ἀναγίνωνται ἐπὶ αὐτοῖς τοὺς ὁδοὶ
 καὶ ὁ φανὸς εὐθύνεται.

Συνηθισμένους εὐχὰς καὶ ἀποδοῦναι τὸ ἔθιμον τῆς Τυρινῆς
 εἶναι: «χρόνια ὡλλὰ» καὶ κυρίως «Σχωρεμένα»
 κατὰ γιὰ ἑρμεία ἀνήθεια τοῦ τόπου νὰ θητῇ ὁ μετέχων
 εὐχαίρησιν ὡς τὸν μὲν καὶ μετὰ τὸν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ἑρώτημα 5Τραγούδια Θερικού1^η ᾠδή

“Ἦλθε μὲ γιὰτὶ μᾶς ἄρχουσες
 κι ἄρχεῖς νὰ βασιλεύης,
 Σὲ καταρχιέται ἡ ἐργασία
 σὲ βλαστηροῦν εἰς χῆρει (~~χῆρει~~).
 Σὲ βλαστηροῦν μικρὰ παιδιὰ,
 π’ ἀρχοῦν νὰ ἴδουν τίς μάννες.

2^η ᾠδή

Μάννα μ., μὲ κακὰ πνεύματα
 καὶ ἔδωκας στοὺς καρπούς,
 ἔχω στοὺς καρπούς διὰ βασίλῃ,
 νερό δεσπὸ δὲν πίνει.
 Ἐδῶ τρυγῶνα δὲν λαλεῖ κι ὁ κοῦκος
 δὲν τὸ λέει υἱε.

Τὸ λέει μιά (1) γραφιώτισσα, τὸ λέει γὰ μοιρολόι:
 Ποιὰ ἔχει ἄνδρα, σὺν ξενιτειᾷ καὶ γιὸν ξενιτεμένον
 φέτος θὰ γίνη πόλεμος, τὸ μέγα κιάρει.

3^η ᾠδή

- Στῆς λυγερῆς τὰ γόνατα κοιμᾶτ’ ὁ Κωνσταντῖνος,
 — Βαριά κοιμᾶσαι, Κωνσταντῆ, βαριά καὶ ἰδρωμένος,
 ἡ συντροφιά σ’ ἀπάραξε (ἔφυγε) καὶ τὰ καρβάνια φύγαν,
 — Πολὺ μ’ ἀβιάζεις λυγρῇ, πολὺ μ’ ἀβιάζεις κόρη,
 κάποιον ἄλλον ἀγαπᾷ, ἄλλον κι ἀπὸ ἐμένα,
 — Ἄν’ ἴσως, Κώστα μ., ἀγαπᾷ ἄλλον ἀπὸ ἐμένα,

φορὰς ραχίρει στὴ μέση σου ντυμένη ἐς τὸν πλάτη.

Κι ὁ Κώστας ἔσπευγε στὸ δρόμο γιὰ νὰ πᾶν.
Ὅτε μακρὰ ὅτε εὐρὰ, μετὰ τὰ μεγάλα τοῦ δρόμου.
Τὸ καλάρι δοκίθηκε, χυρίζει γιὰ νὰ τὸ πάρη.
Βρίσκει τὴν κόρη ὅπ' ὄκαζε μὲ τὸν ἀγαπητικό της.
Τραβάει ν' ὁ Κώστας τὸ σταθί, τραβάει καὶ σφάζει τὴν κόρη.
Λιανὰ λιανὰ τὴν ἔκανε καὶ σὸ τσεμβάκι μαδεύει.
Στὸ μῦλο πάει νὰ τὴν ἀλέει κι ὁ μυλωνὰς δὲν ἔχει νερό.

4^{ον} ἀόρμ

Φίλοι μὲ καλωθερίζετε νὰ φάτε καὶ νὰ πιοῦτε,
τοῦτον τὸν χρόνον τὸν καλὸν τὸν ἄλλον ποῖος τὸν ξέρετε;
Γιὰ σοῦρε γιὰ πεθαίνατε, γιὰ ἄλλον κόπον πᾶτε,
κι ἄλλα εὐφρόνια γιὰ ἄλλα βολάκια.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ἐεῖς καλὸ δὲν κᾶνατε οὐδὲ καὶ χαράϊτε,
ὁ κόσμος κᾶνουν ἐκκλησίαις,
κᾶνουν καὶ γολαστήρια,
κᾶνουν καὶ πετροχέφυρες γιὰ νὰ περνοῦν ὁ κόσμος.

5^{ον} «Βαγγελίσα»

Ὅσα πουλάκια πέτανται, ὅλα τὰ ἡμερῶν.
Τὴν Βαγγελίσα δὲν μπορῶ, δὲν μπορ' νὰ τὴν μερέψω.
Θὰ στήσω βρόχια στὰ ὕβουνα καὶ σκάνταλα στὰς κάρπας
γιὰ νὰ διαθῇ ἡ Βαγγελίω, στὴ θρύψη νὰ συγκαίη
καὶ θὰ τὴν πιάσῃ τὸ βροχί, —